

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття”*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;
Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуєк П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Арцишевський Р.А. - **Рецензенти:**
- доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленою матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

Джерельні приписи

1. Ващенко Г. Виховний ідеал. – Полтава, 1994.
2. Дьюї Д. Моральні принципи в освіті / Пер. з англ. М. Олійник. – Львів, 2001.
3. Гуревич П. С. Культурологія. – М., 2003.
4. Гьофнер Й. Християнське суспільне вчення. – Львів, 2002.
5. Зеленковский В. Проблемы воспитания в свете христианской антропологии. – М., 1993.
6. Митрофанова Э. О. Християнська етика і педагогіка: Статті та уроки. – Острог, 2001.

УДК 061. 213 (477), „7124”

Миркевич О.В. – ст. IV курсу
 спец. „Культурологія” РДГУ
 н.к. – канд. пед. наук, викл. Тюска В.Б.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ

Значення молоді у поступовому розвитку людської спільноти важко переоцінити. За будь-яких часів, ледве людство стало усвідомлювати себе творцем власного буття, його найкращі сподівання неодмінно пов'язувалися з молоддю, прийдешніми поколіннями.

Можна пишатися молоддю, гудити її чи взагалі не помічати її існування. Однак не можна не зважати на молодь, її потенції, ідеали, інтереси, сподівання, її радикалізм і нетерпимість до всього оманливого й хибного, її відвертість та прямоту, її безапеляційність та невміння часто уважно прислуховуватися до старших. Молодь стає і суб'єктом і об'єктом суспільних перетворень, адже самі молоді люди, з метою підвищення ефективності їх впливу на суспільне життя, намагаються об'єднатися, зорганізуватися в громадські структури для того, щоб на вищому рівні лобювати свої інтереси. Об'єднуючись, вони стають спроможними вирішувати різні питання.

Найефективнішим механізмом взаємодії нових поколінь із суспільством є молодіжний рух – форма вияву соціальної активності юного покоління. Адже в рамках молодіжного руху людина не лише проходить соціалізацію, здобуває необхідний досвід, але й самореалізується.

Вивчення історії молодіжного руху України в XXI столітті потребує вирішення деяких теоретичних, концептуальних проблем. Нечіткість уявлень щодо внутрішнього стану, організаційної структури молодіжного руху як у цілому, так і українського його аналогу зокрема, відсутність домовленості щодо суті термінології, якою користуються в політичних документах, наукових дискусіях, публіцистиці часто призводять до неоднозначності, а інколи й помилковості в його оцінках, дослідженні місця і ролі цього складного соціального явища в житті суспільства.

Про неповноту досліджень проблеми може свідчити й те, що вчені поки що не дійшли до єдиної думки в тому, яка наука має займатися цією проблематикою. Серед науковців існує дві точки зору: одні вважають, що повинна бути особлива наука про молодь і її фундації – „ювенологія” чи „юнологія”, а інші – що молодіжна проблематика у своїй сукупності складає наукову дисципліну міждисциплінарного характеру [1, с.12].

Можна стверджувати, що ця проблематика є надзвичайно актуальною в наш час. Глибоке її дослідження дозволяє відкрити нові шляхи у розв'язанні певних проблем молоді та спрямувати розвиток молодіжних рухів у якісно нове русло.

Ця тема стала предметом уваги багатьох учених, зокрема таких, як В. А. Головенько, М. Ф. Головатий, В. М. Бебик, М. П. Перепелиця, В. А. Ребкало, О. А. Корнієвський, О. О. Яременко, М. Ю. Пашков, Е. Косенко та інші.

Однак для нас, зважаючи на тему дослідження, одним із головних завдань є визначення базового поняття „український молодіжний рух”. Слід зазначити, що на сьогодні не існує єдиного визначення цього терміна. Так, найбільш відомий дослідник у цій галузі В. А. Головенько вказує на те, що поширення отримали декілька точок зору, а саме:

1. Поняття молодіжного руху пов'язується зі світовим революційним процесом, як відображення участі в ньому молодого покоління.
2. За радянської доби багато спеціалістів молодіжний рух ототожнювали лише з комсомолом.
3. Існує думка, що молодіжний рух – це сукупність лише молодіжних організацій.
4. Деякі дослідники визначають молодіжний рух як громадсько-політичну активність молоді [1, с.14].

Однак, на думку В. А. Головенька, усі ці визначення не в повному обсязі оцінюють таке явище. Необхідно врахувати те, що всі структури молодіжного руху на різних історичних етапах розвивалися по-різному: по-перше, певний час існував цей рух лише у формі громадських самодіяльних молодіжних об'єднань, і, по-друге, громадська активність юні в різні періоди неоднаково проявлялась.

Стає очевидним, що молодіжний рух як соціальне явище має певні функціональні закономірності та механізми власного розвитку, враховуючи те, що умови функціонування цього руху в суспільстві конкретизуються у сферах суспільного життя: соціально-економічний, політичний, ідеологічний, культурний. Інтеграційні процеси в молодіжному середовищі на тому чи іншому відтинку часу мали різний історично-обумовлений функціональний вияв [5, с.5].

О. Корнієвський розглядає молодіжний рух: 1) як одну з більш рухливих форм соціальної активності молоді, прояву

та реалізації соціально-політичних ініціатив; 2) як один із засобів участі молоді у суспільних процесах через колективні (організовані, неструктуровані) форми прояву молодіжної самодіяльності на засадах спільних інтересів [3, с.20].

Найповніше, на нашу думку, визначає молодіжний рух Є. Косенко, стверджуючи, що під цим поняттям, як правило, розуміють масову організовану соціально-політичну активність, спрямовану на реалізацію як специфічних вимог і цілей молодого покоління, так і цілей інших громадських груп, об'єктивні інтереси яких відповідають інтересам молоді.

Однією з найважливіших проблем вивчення українського, як і будь-якого іншого, молодіжного руху є питання його періодизації, під якою розуміється "умовний поділ будь-якого історичного процесу на хронологічні періоди відповідно до їх відмітних особливостей, що відзначаються в залежності від обраних критеріїв" [1, с.25]. Здійснюючи періодизацію історії молодіжного руху, слід враховувати, що її критерії складаються з двох взаємозв'язаних елементів. Перший з них характеризує зовнішні, об'єктивні умови розвитку цього процесу. Другий елемент розкриває зміст процесу шляхом аналізу діалектики розвитку складових частин самого молодіжного руху.

Головенько В. А. виділяє в історії українського молодіжного руху такі три основні періоди:

- перший (початок XX століття – середина 20-х років для Радянської України і кінець 30-х років XX століття для Західної України) – період становлення і масового розвитку різноманітних громадських структур українського цього руху, зародження молодіжної преси, появи перших законодавчих актів, що стосуються проблем молодіжного руху в цілому тих країн, до складу яких входили українські землі;

- другий (із середини 20-х років для УРСР і з початку 40-х років для Західної України, Буковини, Закарпаття – до середини 80-х років XX ст.) – період діяльності в молодіжному русі лише двох організацій – комсомольської та піонерської, які виконували в молодіжному середовищі роль громадської молодіжної організації, філії комуністичної партії та здійснювали державні функції;

- третій (із середини 80-х років і до сьогоднішнього дня) – це період відродження в українському молодіжному русі різноманітності громадських об'єднань, становлення державних структур, що займаються виробленням та реалізацією молодіжної політики, впровадження необхідної правової бази розвитку молодіжного руху [1, с.29].

Разом із тим, не зважаючи на існуючу періодизацію не можна сказати, що це є остаточним поділом, оскільки відродження та становлення нового молодіжного руху України продовжується і потрібне глибоке об'єктивне вивчення історії молодіжного руху на всіх етапах його розвитку.

Багатий історичний досвід організації молодіжних об'єднань є зокрема й на Рівненщині. Прообразом для створення молодіжних організацій стали відомі ще з XV століття православні братства-союзи мирян та духовенства, покликані оберігати християнську віру православного обряду. „Молодіжні організації” на Волині, зокрема на Рівненщині, у другій половині XIX століття вже були значною мірою орієнтовані на громадські та політичні сили суспільства царської Росії. Це були теж церковні братства, що створювалися для суспільного впливу російської православної церкви в Україні. У 1864 році було видано основні правила для цих братств, які мали стати громадськими об'єднаннями у пропаганді російського православ'я. Такі церковні братства виникають почергово в Острозі, Дубно, Рівному, Здолбунові тощо.

12 квітня 1912 року було засновано абсолютно відмінну молодіжну формацію, яка вже набула власної атрибутики, а головне, окрім символіки, виробила методику для змістовного виховання. Основою дії для цієї організації стала робота з молоддю офіцера розвідки Великобританії Роберта Баден-Пауела – скаутинг. В Україні скаутська організація набула, крім патріотичного, національного змісту й отримала назву „ПЛАСТ”. У 1922 році ПЛАСТ з'являється на Волині, оформлений як спортивні гуртки при громадському об'єднанні „Просвіта”. Перший осередок ПЛАСТу на Рівненщині постав у с.Олександрії близько 1922 року з ініціативи В. Боровського, Т. Довгалюка, Т. Семенка.

20-30-ті роки на Рівненщині були також часом розквіту й інших молодіжних організацій, які вирізнялися за національним та політичним принципами. У Рівному існували польське скаутське об'єднання *harcerstwo*, молодіжні організації спортивного й напіввійськового спрямування „Sokyl” та „Strzelcy”.

З приходом радянської влади (від 1939 року) діяльність існуючих раніше молодіжних організацій було припинено. Натомість рівненській молоді було запропоновано єдину для вступу організацію – комуністичну спілку молоді, яка виховувала нову зміну для КП (б)У.

1941 року в Рівному та повітових центрах уже нового окупаційного утворення – Рейхскомісаріат „Україна” – німецька влада дозволила існування лише спортивних клубів – Рівненського футбольного „Горинь”, Здолбунівського „Гарт” та інших [2, с.42].

Якщо вести мову про молодіжні нелегальні організації, то варто згадати підпільну „Юнацтво ОУН”, очолювану Уляном Белешком, яка нараховувала 6 осіб і діяла на території Мізоцького та Острозького районів наприкінці 40-х років (більшість учасників було заарештовано у 1947 році). Рівненська націоналістична група студентів, яка складалася з 4-х осіб, діяла в педінституті й була ув'язнена на різні терміни наприкінці 60-х років.

Однією з найперших, справді громадських організацій, що відновили свою діяльність наприкінці 80-х рр. у м. Рівному став ПЛАСТ – Українська Скаутська Організація. Потім була черга Клубу Української Елітарної Молоді (КУЕМ)-1991 р., Спілка молоді Рівненщини (СМР – правонаступник комсомолу в області), Клуб Українського Юнацтва „Білий хрест” (м. Здолбунів) – 1992 р., Дитяче козацьке товариство Рівненщини „СІЧ”, Спілка Української Молоді (СУМ) – 1993 р., а також інші громадські та громадсько-політичні організації.

Нові віяння на рівненську Волинь дійшли з Києва наприкінці 1996 року за посередництва лідера Спілки Української Молоді Олександра Задорожного. У грудні того ж року такі різні й водночас схожі між собою молодіжні

громадські організації у кількості 12-ти (серед яких-СУМ, КУЕМ, Еко клуб, ДКТР"СІЧ", Клуб"Гармонія" та інші) ухвалюють рішення про заснування справді демократичного за участі кожної з організацій молодіжної формації Рівненського обласного комітету молодіжних організацій (РОКМО). У цей же час на Рівненщині, як і по всій Україні, з'являється нова тенденція в ювенальному русі – в область приходять молодіжні організації, що є опосередковано частиною політичних партій: „Молодий РУХ” (НРУ), Ліберальна молодь (ЛДПУ), Молоді республіканці (УРП), Демократичні перетворення України (Дем ПУ), Молодіжний Конгрес Українських Націоналістів (КУН) тощо.

Саме представників такої молодіжної формації – голови Української соціал-демократичної молоді (СДПУ (о)) Рівненщини – Андрію Міщені вдається зареєструвати у 1999 році „старе”, „добре” РОКМО. З цієї позначки розпочався новий етап у діяльності молодіжних організацій на Рівненщині.

Нині в Рівненській області офіційно зареєстровано та легалізовано понад два десятки молодіжних угруповань різного спрямування. Про кількість реально існуючих, але не зареєстрованих, можемо лише здогадуватись. Переважна більшість із них – це молодіжні секції, відділи, групи політичних партій тощо. Тут і Зелена молодь, і ЛІМО (ліберальна молодь), і МОДЕМ (молоді демократи), і всім відомі ПЛАСТ, Козачата, УНА-УНСО, що мають у своїх лавах шкільну, студентську і робітничу молодь, службовців і підприємців.

Ще один потужний загін молодіжних об'єднань становлять суто студентські організації, не заангажовані тією чи іншою стабільною політичною ідеєю. Це різноманітні органи студентського самоврядування і самоорганізації – від рад гуртожитків і деканатів до парламентів і Всеукраїнської спілки студентів. Як правило, ці організації не є самостійно діючими і перебувають під впливом офіційних (державних) структур [4, с.51].

До особливостей культурного простору треба віднести також досить потужну мережу різноманітних релігійних общин, які останнім часом значно активізувалися. У пошуках шляхів творчої самореалізації все більше молоді звертається саме до них. Виникають цілі молодіжні общини, що діють за принципами клубів. Так, у Здолбунівській євангельській церкві „Джерело життя” діють і музичні програми, і проводяться заняття з читцями, і здійснюються театральні постановки. Загальний середній вік цієї общини не досягає й 30 років.

Нині, у так званий перехідний період, конче важливим є створення умов для самодіяльності, саморозвитку громадян і молодь потребує першочергової уваги стосовно відповідних стартових умов, авансування свого розвитку та життєвого становлення. Отже, державні інституції, громадські структури повинні підтримувати інноваційну, творчу діяльність молоді, її громадські організації й об'єднання.

Молодіжні організації є основою соціокультурних рухів, які сприяють формуванню у молоді активної громадської позиції, відчуття своєї значущості для суспільства, високої культури, самореалізації.

Джерельні приписи

1. Головенько В. А. Український молодіжний рух у ХХ столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів. – К., 1997.
2. Громадська діяльність для новачків. – Рівне, 2001.
3. Корнієвський О. А. Сучасний стан молодіжного руху та його оцінка молоддю // Політологічні читання. – 1993. – №2. – С.20.
4. Опанасюк В. Деякі проблеми молодіжних об'єднань Рівненщини як напрямки інтеграції в світову культуру // Культура України ХХІ століття: діяльність культурологічних закладів в сучасних умовах: Збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції 30 листопада – 1 грудня 2001 року. – Київ-Рівне, 2001. – С.51.
5. Черній А. Л. Історія діяльності дитячих організацій: Навчальний посібник. – Рівне, 2002.

УДК 016. 213

Кузіч Р.С. – ст. ІV курсу спец.

„Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво” РІС КСУ

н.к. – канд. іст. наук, доц. Шеретюк Р.М.

МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ

На сьогоднішній день молодь розділена на дві основні соціальні групи. До першої групи належить молодь, яка чітко розуміє своє місце і роль у суспільно-культурних умовах життя. До другої – молоді люди, які ще не ствердилися у суспільстві та не мають чітко визначеної ролі у соціумі. Свідома молодь – це суспільний прошарок суспільства, що займає окреме місце у соціальній культурі та відіграє особливу роль у суспільстві. Він спрямовує свої сили на розвиток країни та вирішення важливих проблем суспільства, виступає провідником духовного відродження та вимагає від суспільства постійної уваги і сприяння його адаптації. У результаті цього молоді люди об'єднуються в окремі групи та організовуються в громадські структури. Одним з дієвих механізмів суспільного перетворення є молодіжний рух, який можна прирівняти до політичної системи такої категорії суспільства, як молодь.

Молодіжний рух виникає в процесі соціально – економічного, соціально-культурного розвитку і є формою вияву соціальної активності юного покоління, що є найефективнішим механізмом взаємодії нових поколінь із суспільством.

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРІОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ ІІІ. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЕНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVIII-XIX ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глушук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка).....	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету*

Випуск 5

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і
перспективи культурної інтеграції людства у ХХІ століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

**ББК 71.0
УДК 168.522**